

KOOSTE ESIOPETUKSEN TYÖ-, ARVIOINTI- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMIEN ARVIOINNEISTA TOIMINTAKAUDELLA 2024-2025

Jokainen esiopetusyksikkö laatii lukuvuoden alussa esiopetuksen työ-, arviointi- ja kehittämissuunnitelman (TAK-suunnitelma). TAK-suunnitelman perustana ovat valtakunnallinen Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2014) ja Tuusulan paikallinen, v. 2021 sekä v. 2022 päivitetty esiopetuksen opetussuunnitelma. Suunnitelmaa arvioidaan ja tarkennetaan koko lukuvuoden ajan lasten tarpeet ja kiinnostuksen kohteet huomioiden. Keväällä suunnitelmaa arvioidaan laajempaan kokonaisuutena, koko lukuvuosi huomioiden. Kaikkien esiopetusyksiköiden (kunnallinen esiopetus ja yksityinen esiopetus) varhaiskasvatuksen opettajat ovat kirjanneet tekemiään havaintoja, esiopetusyksiköiden yhdessä tekemää arviointia ja havaitsemiaan kehittämiskohteita yksiköiden omiin TAK-suunnitelmiin. Tämä on kooste esiopetuksen tak-suunnitelmien arvioinneista.

Esiopetuksen opetussuunnitelmaa ja esiopetuksen toteuttamista tukemassa on Tuusulassa käytössä Agenda2030 ja Tuusulan ympäristökasvatussuunnitelma, digistrategia sekä TaikaKultsu eli kulttuurikasvatussuunnitelma. Esiopetusta tukevat suunnitelmat näkyivät hyvin arvioinneissa. TaikaKultsu näkyi erityisesti eri esitysten muodossa mutta myös arjen työn tukena muun muassa hyödyntämällä suunnittelutarjottimia. Digistrategia oli jalkautunut vaihtelevasti ja se nostettiin seuraavien kausien tarkastelun kohteeksi. Agenda2030 ja ympäristökasvatussuunnitelma on selkeästi osana arkea esiopetuksessa.

"Ulkoilu aloitetaan yhteisellä liikuntaleikillä. Olemme hyödyntäneet tänä vuonna erityisesti ns. perinneleikkejä, joista on muodostunut ryhmän lapsille ja aikuisille tärkeitä ja erityisen pidettyjä tekemisiä."

Kiusaamisen ehkäisy ja siihen puuttuminen näkyy tak-suunnitelmien arvioinneissa vahvana. Ennakoiva toiminta, positiivinen pedagogiikka sekä kaveritaitojen aktiivinen vahvistaminen ovat lisänneet yhteenkuuluvuutta ja ryhmäytymistä. Miniverso-toiminta on tuonut systemaattisuutta ja konkreettisuutta sovitteluun.

"Miniverso menetelmä on lanseerattu lapsille heti elokuussa ja otettu sovittelumalli käyttöön aktiivisesti. Lisäksi esitelty vanhemmille vanhempainilloissa: tämä lisännyt suuresti vanhempien ymmärrystä siitä, miten sovittelutilanteet arjessa etenevät."

Syksyllä tehdyissä esiopetuksen tak-suunnitelmissa näkyi vahvasti hyvinvoinnin eri tekijöitä. Kaikissa yksiköissä kokopäiväpedagoginen ajattelu nähtiin eri alueinaan tärkeänä hyvinvoinnin ja oppimisen mahdollistajana sekä osallisuuden vahvistajana. Arvioinneissa kautta linjan näkyy, että lapsen hyvinvointi ja turvallinen arki on ollut keskiössä ja sitä on haluttu kehittää ja vahvistaa koko vuoden ajan.

"Turvallisuutta ja hyvinvoivaa arkea vahvistavat tutut ja toimiviksi osoittautuneet rakenteet oppimisympäristössä"

Painopisteiden arvioinneissa ruokakasvatus näyttäytyy soljahtaneen osaksi arkea ja lapsiryhmän koko päivää. Vaikka asian tiimoilta on pidetty myös erillisiä toimintatuokioita, niin pääpaino on ollut ruokakasvatukseen liittyvien asioiden nostaminen osaksi päivän eri hetkiä. Myös jatkokehitettävää asian tiimoilta nousi esille arvioinneissa.

"Ruokakasvatuksen yhteiset toimintatavat olisi hyvä keskustella kauden alussa tiimin kanssa, jotta käytännöt ovat selkeät ja yhdenmukaiset ruokailussa."

Luontopedagogiikka on vahvaa Tuusulassa ja se näkyy myös arvioinneissa. Laajennettu oppimisympäristö on tuttu käsite ja sitä halutaan vahvistaa esiopetuksen arjessa. Luonto ja erityisesti metsä on tunnistettu liikkumisen, hyvinvoinnin ja oppimisen vahvistajana.

"On hypätty ojen yli, kahlattu kurahousuissa ojan pohjaa, kiipeilty kaadettujen puiden rungoilla, rikottu kepillä jäätä ojasta, kiipeilty ja tasapainoiltu luonnossa."

"Ensikaudella vahvemmin käyttöön metsä yhtenä oppimisympäristönä (ei vain leikkiympäristönä)."

Lasten osallisuus vertaistyhmissä nostetaan arvioinneissa monipuolisesti esille ja leikki tunnistetaan keskeiseksi työtavaksi esiopetuksessa. Tuettu leikki näkyi arvioinneissa ja sen kehittäminen tunnistettiin tarpeelliseksi. Projektityöskentely nähdään vahvana osallisuuden vahvistajana esiopetuksen arjessa.

"Projektityöskentely on vahvaa osallisuuden kenttää: niin oppimisen sisältöihin vaikuttamisessa, kuin vertaisvuorovaikutuksen edistämisessä."

"Koemme, että tuetun leikin päivät ovat olleet onnistuneita ja tärkeitä. Tämä vaatii kasvattajilta sitoutumista ja leikin arvon näkemistä sekä heittäytymistä. Tuettua leikkiä ei voi liiaksi korostaa. Sen kautta on mahdollista oppia monia esiopetuksen osa-alueita toiminnallisesti. Tulevalla kaudella tuetun leikin osuus voisi olla suurempi."

Esiopetukseen suunnattu jokavuotinen asiakaskysely toteutettiin keväällä. Kyselyssä selvitettiin huoltajien näkemyksiä palveluun ohjautumisesta ja esiopetuksen aloittamisesta, yhteistyöstä esiopetuksessa, lapsen osallisuudesta esiopetuksessa sekä lapsi osana ryhmää. Lisäksi kyselyssä selvitettiin huoltajien ja lasten ajatuksia siirtymisestä esiopetukseen tai kouluun.

Kaikki osa-alueet olivat huoltajien mielestä erinomaisella tasolla. Huoltajat olivat erityisen tyytyväisiä siihen, että lapsi on tervetullut esiopetuspaikkaan (KA 4,79) ja että lapsella on kavereita ryhmässä (KA 4,71). Myös perheen toiveisiin esiopetuspaikasta on pystytty vastaamaan (KA 4,75).

Väittämät *"Perheemme on tutustunut kunnan esiopetussuunnitelmaan (KA. 3,88)"* sekä *"Minulta vanhempana kysytään toiveita ja odotuksia lapseni arkeen liittyen (KA. 3,82)"* saivat hieman muita heikommät arvoinnit. Pyrimme jatkossa kiinnittämään vielä enemmän huomiota yhteistyöhön huoltajien kanssa ja tarjota mahdollisuuksia esittää toiveita lapsen arkeen liittyen.

Tak-suunnitelmien arvioinneissa yhteistyö huoltajien kanssa näyttäytyi pääsääntöisesti toimivan hyvin. Kohtaamiset ja yhteistyö ovat pääosin hyvinkin säännöllistä yksiköissä.

"Olemme luoneet aikaa perheiden päivittäisille kohtaamisille ja muulle erikseen sovituille keskusteluille."

Yhteistyö perusopetuksen kanssa vahvistuu kausi kaudelta. Tuusulan kunnan esi- ja alkuopetuksen yhdessä sovitut minimiperiaatteet olivat lähes kaikilla käytössä ja osassa yhteistyö oli todella vahvaa. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön vahvistaminen jatkuu myös seuraavalla kaudella. Myös erilaiset ohjelmat ja menetelmät näkyivät yhteistyössä.

"Jatkossa hyvä kiinnittää huomiota siihen, että koulun kanssa tehtävän yhteistyön suunnittelu käynnistyisi syyslukukauden puolella, eikä vasta keväällä"

"Huomaa hyvä- materiaalia on käytetty esiopetuksessa syyslukukaudella, keväällä se yhdistyi koululla käytettävään Prokoulu-menetelmään"

Kokonaisuudessaan yksiköiden tak-suunnitelmien arvioinneissa tuodaan esiin se, että suunnitelmien tavoitteet ovat pääsääntöisesti hyvin toteutuneet ja tulevan kauden oman yksikön kehittämiskohteet on tunnistettu ja kirjattu arviointiin. Toiminnan suunnittelun ja arvioinnin kautta on tunnistettu osa-alueita, joita ensi kaudelle otetaan vahvemmin huomioon.

"Esiopetukseen voisimme nostaa vielä enemmän leikillisyyttä toiminnallisuuden rinnalle."

Olemme valinneet observointitulosten pohjalta uudet painopisteet toimintakaudelle 2025–2026, jotka ohjaavat toimintaamme tulevina vuosina niin varhaiskasvatuksessa kuin esiopetuksessa.

